

บทที่ 6

ทำเนียบภาษากับการแปรของคุณานุประโยค

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ที่ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการปรากฏของคุณานุประโยคไว้ อาทิเช่น พรทิพย์ กิจสมบัติ (2524) ซึ่งศึกษาการใช้คำ ที่ ซึ่ง อัน ในภาษาไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ ได้กล่าวถึง ความต่างในการใช้คำ ซึ่ง กับ อัน ในคุณานุประโยคไว้ว่า อัน จะทำหน้าที่เช่นเดียวกับ ซึ่ง คือ เป็นคำเชื่อมแทน แต่ความนิยมใช้ต่างกันคือ ซึ่ง นิยมใช้เป็นคำเชื่อมแทนในภาษาร้อยแก้วในบทบรรยาย ส่วนอัน นิยมใช้ในภาษาร้อยแก้วในบทพรรณนา หรือใช้ในภาษาที่ต้องการความสละสลวย นอกจากนี้ในงานวิจัยของสุภาณี (Tiencharoen 1987) และอมรา (Prasithrathsint 1988b) ที่พบความต่างการปรากฏคำ ที่ ซึ่ง อัน ในอนุประโยคขยายนามในวัจนลีลาภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งทั้งสองพบความต่างที่เหมือนกัน กล่าวคือ อนุประโยคขยายนามแบบ ที่ จะมีลักษณะเป็นกลาง โดยพบมากที่สุดทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน และอนุประโยคแบบ ซึ่ง เท่านั้นที่พบในภาษาเขียนมากกว่าภาษาพูด หรือแม้แต่ในภาษาอังกฤษเองก็ตาม เจสเปอร์สัน (Jespersen 1960) ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการใช้คุณานุประโยคในภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มักพบในงานเขียนวรรณกรรมมากกว่าภาษาพูด ทั้งนี้เนื่องจากนักเขียนจะนำเอารูปแบบภาษาที่มีแบบแผนและต้องการความสละสลวยมาใช้ในงานเขียน เป็นต้น กล่าวโดยสรุปคือ เป็นที่สังเกตได้ว่าคุณานุประโยครูปแบบต่างกันมีการใช้ต่างกันตามทำเนียบภาษา

จากประเด็นที่น่าสนใจข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการแปรการใช้คุณานุประโยคโดยรวมและรูปแบบต่างๆในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ เพื่อหาข้อสรุปที่ว่า ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ทำเนียบภาษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อความถี่ในการเลือกใช้คุณานุประโยคหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพื่อตอบสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ 2 ข้อ คือ 1) ทำเนียบภาษาที่เป็นทางการจะมีการใช้คุณานุประโยคในความถี่ที่สูงกว่า ภาษาที่เป็นกึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ ตามลำดับ และ 2) ในแต่ละทำเนียบภาษา ความถี่ของคุณานุประโยคของแต่ละรูปแบบมีการปรากฏมากน้อยต่างกัน

โดยในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีภาษา 3 ชนิด อันได้แก่ บทพรรณนาธิการ หนังสือพิมพ์ เป็นตัวแทนภาษาที่เป็นทางการ บทพรรณนาในนวนิยาย เป็นตัวแทนภาษากึ่งทางการ และบทสนทนาในนวนิยาย เป็นตัวแทนทำเนียบภาษาไม่เป็นทางการ ด้วยเหตุผลที่ว่าวิธี

ภาษาที่แตกต่างโดยการใช่ทั้ง 3 เป็นทำเนียบภาษาที่เริ่มมีปรากฏครบถ้วนตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 หรือประมาณทศวรรษที่ 2415 เป็นต้นมา ทั้งนี้จากข้อมูลที่ได้ ก็จะเริ่มจากช่วงทศวรรษที่ 2415, 2425, 2435, 2445, 2455, 2465, 2475, 2485, 2495, 2505, 2515, 2525, และ 2535 รวมทั้งสิ้น 13 ช่วงปี ซึ่งผลของการวิเคราะห์เป็นดังนี้คือ

6.1 ความถี่ในการปรากฏของคุณานุประโยคโดยรวมในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

ตารางที่ 7

อัตราค่าปรากฏของคุณานุประโยคโดยรวมในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

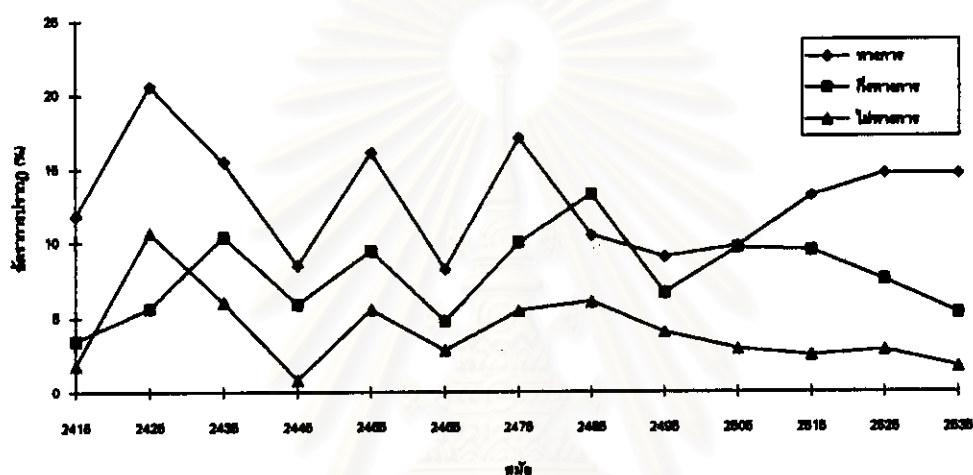
ทำเนียบภาษา สมัย	ทางการ (บทความ)	กึ่งทางการ (บทพรรณนา)	ไม่ทางการ (บทสนทนา)
2415	11.81	3.46	1.83
2425	20.60	5.62	10.66
2435	15.47	10.38	6.03
2445	8.47	5.88	0.86
2455	16.12	9.43	5.57
2465	8.22	4.77	2.83
2475	17.07	9.98	5.46
2485	10.47	13.25	6.07
2495	8.99	6.62	4.03
2505	9.74	9.62	2.91
2515	13.12	9.43	2.49
2525	14.64	7.45	2.84
2535	14.59	5.28	1.73

$$\bar{x} = 13.02$$

$$\bar{x} = 7.78$$

$$\bar{x} = 4.10$$

จากตารางข้างต้น เมื่อดูค่าเฉลี่ยร้อยละในการปรากฏ ($\bar{x}$) ของคุณานุประโยคในแต่ละทำเนียบภาษา พบว่าปรากฏในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการหรือในบทความมากที่สุด (13.02) รองลงมาคือ ทำเนียบภาษาที่เป็นกึ่งทางการหรือในการพรรณนา (7.78) และน้อยที่สุดในทำเนียบภาษาที่ไม่เป็นทางการหรือในการสนทนา (4.10) แนวโน้มความต่างในการปรากฏ ดูได้ในภาพที่ 3 ข้างล่างนี้

ภาพที่ 3 : ความถี่ในการปรากฏของคุณานุประโยคในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

จากภาพกราฟและตารางข้างบน จะเห็นได้ว่าความถี่ในการปรากฏของคุณานุประโยคในแต่ละทำเนียบภาษาโดยเฉลี่ยแล้วมีการปรากฏของคุณานุประโยคในทำเนียบภาษาทางการมากที่สุด รองลงมาเป็นกึ่งทางการและไม่เป็นทางการ กล่าวคือ มีการปรากฏของคุณานุประโยคในภาษาทางการมากกว่าภาษากึ่งทางการและภาษาไม่เป็นทางการเกือบทุกช่วงทศวรรษ ยกเว้นทศวรรษ 2485 ซึ่งมีการปรากฏในภาษากึ่งทางการมากกว่าภาษาทางการ หลังจากนั้นมีการปรากฏในภาษาทางการมากกว่าทั้งสองทำเนียบอย่างมาก โดยเฉพาะในทศวรรษ 2535 และเมื่อเทียบการปรากฏของคุณานุประโยคในภาษากึ่งทางการและไม่เป็นทางการ พบว่า มีการปรากฏในภาษากึ่งทางการมากกว่าไม่เป็นทางการเกือบทุกทศวรรษเช่นกัน ยกเว้นทศวรรษ 2425 ที่มีการปรากฏในภาษาไม่เป็นทางการมากกว่า

และเมื่อคำนวณค่าทางสถิติ t - test เพื่อเปรียบเทียบความต่างในการปรากฏอย่างมีนัยสำคัญในทำเนียบภาษาทั้ง 3 ประเภทตลอดสมัยแล้วกลับได้ผลดังนี้ คือ (รายละเอียดในการคำนวณค่า t - test ดูได้ที่ภาคผนวก ค.

$$t (\text{ทางการ} - \text{กึ่งทางการ}) = 4.19 , \quad p < 0.01 \quad \text{มีนัยสำคัญ}$$

$$t \text{ (กึ่งทางการ - ไม่ทางการ)} = 4.18, \quad p < 0.01 \quad \text{มีนัยสำคัญ}$$

$$t \text{ (ทางการ - ไม่ทางการ)} = 11.58, \quad p < 0.01 \quad \text{มีนัยสำคัญ}$$

จากค่าสถิติ t - test ที่ได้ข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความเป็นไปได้ในการปรากฏของคุณานุประโยคโดยรวมในทำเนียบภาษาทางการกับกึ่งทางการ กึ่งทางการกับไม่ทางการ และทางการกับไม่ทางการ ต่างก็มีค่าความเป็นไปได้ในการปรากฏ (p) ในระดับที่น้อยกว่า 0.01 จากค่าดังกล่าวตีความได้ว่า การปรากฏของคุณานุประโยคในทำเนียบภาษาทางการมีมากกว่ากึ่งทางการ กึ่งทางการมากกว่าไม่ทางการ และทางการมากกว่าไม่ทางการ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการปรากฏของคุณานุประโยคโดยรวมปรากฏในทำเนียบภาษาทางการมากกว่ากึ่งทางการและไม่เป็นทางการ ตามลำดับ และอาจจะสรุปต่อไปอีกได้ว่าการใช้คุณานุประโยคเป็นลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของภาษาทางการ

6.2 ความถี่ในการปรากฏของคุณานุประโยคแต่ละรูปแบบในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

6.2.1 คุณานุประโยครูปแบบ "ที่"

ตารางที่ 8

อัตราการใช้คุณานุประโยครูปแบบ "ที่" ในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

ทำเนียบภาษา สมัย	ทางการ (บทบรรณาธิการ)	กึ่งทางการ (บทพรรณนา)	ไม่ทางการ (บทสนทนา)
2415	5.78	2.83	1.09
2425	7.64	3.37	8.61
2435	9.87	9.69	4.31
2445	6.83	5.59	0.52
2455	13.49	7.55	4.24
2465	6.88	3.07	2.12

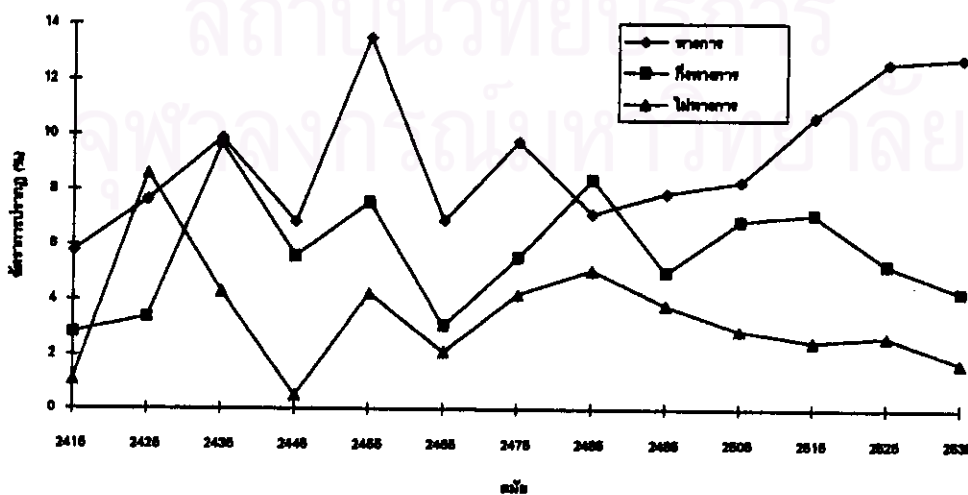
ทำเนียบภาษา สมัย	ทางการ (บทบรรณาธิการ)	กึ่งทางการ (บทพรรณนา)	ไม่ทางการ (บทสนทนา)
2475	9.75	5.54	4.20
2485	7.13	8.38	5.08
2495	7.87	5.00	3.82
2505	8.30	6.87	2.91
2515	10.64	7.12	2.49
2525	12.57	5.28	2.67
2535	12.75	4.30	1.73

$$\bar{x} = 9.19$$

$$\bar{x} = 5.74$$

$$\bar{x} = 3.37$$

ตารางข้างต้น แสดงให้เห็นการใช้คุณานุประโยครูปแบบ "ที่" ที่ปรากฏในทำเนียบภาษา ทั้ง 3 ประเภท จะเห็นได้ว่า อัตราเฉลี่ยของการใช้มีมากที่สุดในการทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ รองลงมาคือ กึ่งทางการ และน้อยที่สุดคือ ไม่เป็นทางการ ซึ่งในทำเนียบภาษา 2 ประเภทหลัง มีการปรากฏที่น้อยกว่าเกือบเท่าตัว (9.19 , 5.74 , และ 3.37 ตามลำดับ) จากตารางข้างต้นนำมา แสดงเป็นกราฟได้ดังนี้

ภาพที่ 4 : ความถี่ในการปรากฏของคุณานุประโยครูปแบบ "ที่" ในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

เมื่อพิจารณาจากภาพข้างบนจะเห็นได้ว่า ในระยะแรกมีการปรากฏของรูปแบบ “ที่” ในภาษาทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการในอัตราที่ต่างกันอย่างไม่โดดเด่นหรือชัดเจนมากนัก กล่าวคือ ในช่วงทศวรรษ 2415 ปรากฏในภาษาทางการมากที่สุด แต่ในทศวรรษ 2425 ปรากฏในภาษาไม่เป็นทางการมากที่สุด ต่อมาในทศวรรษ 2435 ปรากฏในภาษาทางการ และกึ่งทางการมากในอัตราที่ใกล้เคียงกัน แต่หลังจากนั้นความต่างเริ่มปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน โดยรูปแบบ “ที่” เริ่มมีการปรากฏในภาษาทางการมากกว่าทำเนียบภาษาอื่น และปรากฏมากขึ้นเรื่อยๆ ในเกือบทุกช่วงทศวรรษ (ยกเว้นทศวรรษ 2485 ปรากฏมากสุดในภาษา กึ่งทางการ) โดยเฉพาะในทศวรรษที่ 2535 รูปแบบ “ที่” ปรากฏในภาษาทางการมากกว่ากึ่งทางการเกือบ 3 เท่าตัว และมากกว่าไม่เป็นทางการถึง 7 เท่าตัว เมื่อดูจากค่าเฉลี่ยที่ได้ และภาพโดยรวมแล้วจากอดีตถึงปัจจุบัน รูปแบบ “ที่” ปรากฏในทำเนียบภาษาทางการมากที่สุด รองลงมาคือทำเนียบภาษากึ่งทางการ และไม่เป็นทางการตามลำดับ

และเมื่อนำมาหาค่าสถิติ t - test เพื่อเปรียบเทียบความต่างอย่างมีนัยสำคัญของคุณนุประโยครูปแบบ “ที่” ในทำเนียบภาษาทั้ง 3 ประเภทตลอดสมัยได้ผลเป็นดังนี้

t (ทางการ – กึ่งทางการ)	= 4.45 ,	p < 0.01	มีนัยสำคัญ
t (กึ่งทางการ – ไม่ทางการ)	= 3.16 ,	p < 0.01	มีนัยสำคัญ
t (ทางการ – ไม่ทางการ)	= 6.47 ,	p < 0.01	มีนัยสำคัญ

จากค่าทางสถิติ t-test ที่ได้พบว่า ความต่างในการปรากฏของคุณนุประโยครูปแบบ “ที่” ระหว่างทำเนียบภาษาทางการกับกึ่งทางการ กึ่งทางการกับไม่ทางการ และทางการกับไม่ทางการต่างก็มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับมากกว่า 0.01 ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าตลอดสมัยรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีการใช้คุณนุประโยครูปแบบ “ที่” ในทำเนียบภาษาทางการมากกว่าภาษากึ่งทางการ และไม่เป็นทางการตามลำดับอย่างมาก และอาจกล่าวได้ว่า คุณนุประโยครูปแบบ “ที่” เป็นรูปแบบเด่นในภาษาทางการ หรืออาจถือได้ว่าเป็นรูปแบบคุณนุประโยคเฉพาะที่มักปรากฏในภาษาทางการ

6.2.2 คุณานุประโยครูปแบบ "ซึ่ง"

ตารางที่ 9

อัตราค่าปรากฏของคุณานุประโยครูปแบบ "ซึ่ง" ในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

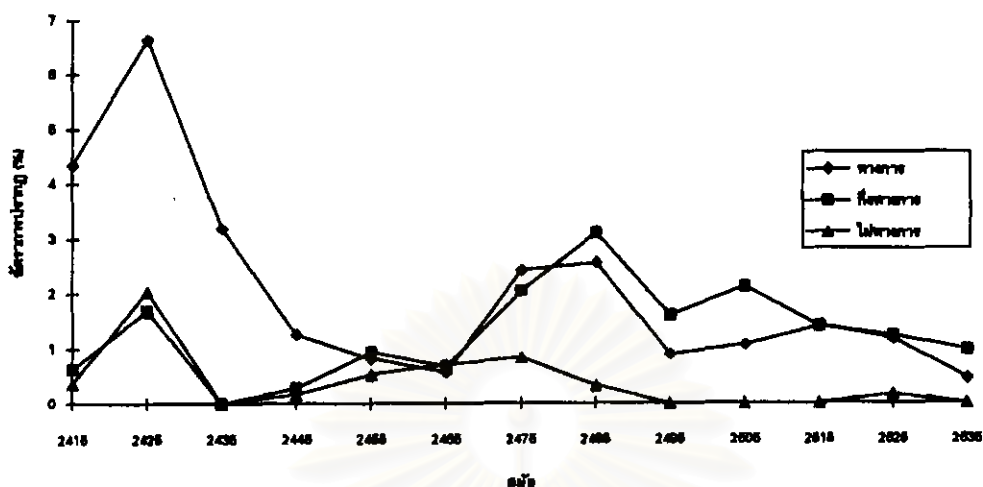
ทำเนียบภาษา สมัย	ทางการ (บทบรรณาธิการ)	กึ่งทางการ (บทพรรณนา)	ไม่ทางการ (บทสนทนา)
2415	4.34	0.63	0.37
2425	6.65	1.69	2.05
2435	3.20	0.00	0.00
2445	1.26	0.29	0.17
2455	0.82	0.94	0.53
2465	0.57	0.68	0.71
2475	2.44	2.06	0.84
2485	2.58	3.12	0.33
2495	0.90	1.62	0.00
2505	1.08	2.14	0.00
2515	1.42	1.42	0.00
2525	1.18	1.24	0.17
2535	0.46	0.98	0.00

$$\bar{x} = 2.07$$

$$\bar{x} = 1.29$$

$$\bar{x} = 0.40$$

สำหรับคุณานุประโยครูปแบบ "ซึ่ง" นั้น ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ได้ตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามีความต่างน้อยมากในการปรากฏในทำเนียบภาษาทั้ง 3 ประเภท กล่าวคือ 2.07 , 1.29 , และ 0.40 ในภาษาทางการ กึ่งทางการ และไม่ทางการ ตามลำดับ

ภาพที่ 5 : ความถี่ในการปรากฏของคณานุกรมประโยครูปแบบ "ซึ่ง" ในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

จากตารางและภาพข้างบน จะเห็นว่า ในช่วงทศวรรษ 2415 ถึง 2445 รูปแบบ "ซึ่ง" ปรากฏในทำเนียบภาษาทางการมากกว่าภาษากึ่งทางการและไม่เป็นทางการในอัตราที่สูงมาก โดยเฉพาะในทศวรรษ 2425 ปรากฏในภาษาทางการมากกว่าภาษากึ่งทางการและไม่เป็นทางการเกือบ 4 และ 3 เท่า ตามลำดับ แต่ต่อมาในทศวรรษ 2455 ถึง 2465 รูปแบบ "ซึ่ง" ปรากฏในทำเนียบภาษาทั้ง 3 ในอัตราที่ใกล้เคียงกันมาก หลังจากนั้น ในช่วงทศวรรษ 2475 ถึง 2535 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเด่นชัด เมื่อรูปแบบ "ซึ่ง" กลับเริ่มปรากฏในทำเนียบภาษากึ่งทางการมากกว่าภาษาทางการและไม่เป็นทางการ ตามลำดับ โดยในช่วงนี้ รูปแบบ "ซึ่ง" ปรากฏในภาษาทางการและกึ่งทางการในอัตราที่ไม่ต่างกันมากนัก ส่วนในภาษาไม่เป็นทางการกลับเริ่มมีการปรากฏน้อยลงและแทบจะไม่ปรากฏให้เห็นเลยในช่วงปัจจุบัน

และเมื่อหาค่าทางสถิติ t - test เพื่อเปรียบเทียบความต่างอย่างมีนัยสำคัญของคณานุกรมประโยครูปแบบ "ซึ่ง" ในทำเนียบภาษา 3 ประเภทตลอดสมัยได้ผลเป็นดังนี้

t (ทางการ - กึ่งทางการ) = 1.47 ,	$p > 0.01$	ไม่มีนัยสำคัญ
t (กึ่งทางการ - ไม่ทางการ) = 3.42 ,	$p < 0.01$	มีนัยสำคัญ
t (ทางการ - ไม่ทางการ) = 4.18 ,	$p < 0.01$	มีนัยสำคัญ

จากค่า t -test ที่ได้พบว่า ระหว่างทำเนียบภาษาทางการกับกึ่งทางการความต่างไม่มีนัยสำคัญ กล่าวคือ การปรากฏของคณานุกรมประโยครูปแบบ "ซึ่ง" ไม่มีความแตกต่างกันในทำเนียบภาษาทั้งสองประเภทมากพอที่จะนำมาอ้างอิงเป็นสถิติที่เชื่อถือได้ ในขณะที่ระหว่าง

ทำเนียบภาษาทั้งทางการกับไม่ทางการ ค่าความเป็นไปได้มีค่านัยสำคัญ และระหว่างทำเนียบภาษาทางการกับไม่ทางการ ค่าความเป็นไปได้ มีค่านัยสำคัญเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าการปรากฏของคุณาณประโยชน์รูปแบบ "ซึ่ง" ในทำเนียบภาษาทั้ง 3 ประเภทโดยเฉลี่ยตลอดสมัยปรากฏในภาษาทางการกับกึ่งทางการในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ส่วนในทำเนียบภาษาไม่ทางการปรากฏน้อยที่สุด ค่อนข้างเห็นได้ชัดเจนว่า รูปแบบ "ซึ่ง" ปรากฏในทำเนียบภาษาทางการและกึ่งทางการมากกว่าไม่ทางการ แต่ระหว่างทางการกับกึ่งทางการกลับไม่มีความต่าง จึงไม่อาจจะสรุปว่า รูปแบบ "ซึ่ง" เป็นรูปแบบเด่นในภาษาทางการเช่นเดียวกับรูปแบบ "ที่" ดังนั้นรูปแบบ "ซึ่ง" จึงไม่น่าสามารถใช้นแบ่งแยกทำเนียบภาษาได้เหมือนรูปแบบ "ที่"

6.2.3 คุณาณประโยชน์รูปแบบ "อัน"

ตารางที่ 10

อัตราค่าปรากฏของคุณาณประโยชน์รูปแบบ "อัน" ในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

ทำเนียบภาษา สมัย	ทางการ (บวรบรรณารักษ์)	กึ่งทางการ (บทพรรณนา)	ไม่ทางการ (บทสนทนา)
2415	1.69	0.00	0.37
2425	6.31	0.56	0.00
2435	2.40	0.69	1.72
2445	0.38	0.00	0.17
2455	1.81	0.94	0.80
2465	0.77	1.02	0.00
2475	4.88	2.38	0.42
2485	0.76	1.75	0.66
2495	0.22	0.00	0.21
2505	0.36	0.61	0.00
2515	1.06	0.89	0.00

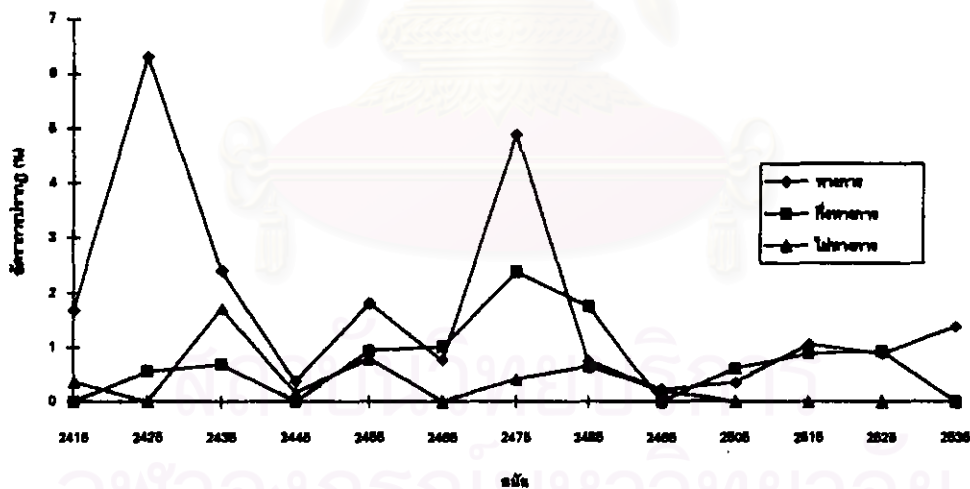
ทำเนียบภาษา \ สมัย	ทางการ (บวรภณธิการ)	กึ่งทางการ (บทพรรณนา)	ไม่ทางการ (บทสนทนา)
2525	0.89	0.93	0.00
2535	1.38	0.00	0.00

$$\bar{x} = 1.76$$

$$\bar{x} = 0.75$$

$$\bar{x} = 0.33$$

จากตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ที่ได้แสดงให้เห็นว่าคุณานุประโยครูปแบบ "อัน" พบมากที่สุดในการทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่ทางการ คือ 1.76 , 0.75 , และ 0.33 ตามลำดับ

ภาพที่ 6 : ความถี่ในการปรากฏของคุณานุประโยครูปแบบ "อัน" ในทำเนียบภาษา 3 ประเภท

เมื่อพิจารณาตารางและภาพที่ 6 พบว่าในช่วงทศวรรษ 2415 ถึง 2435 รูปแบบ "อัน" ปรากฏในภาษาทางการมากที่สุด โดยเฉพาะในทศวรรษ 2425 ปรากฏในภาษาทางการมากกว่ากึ่งทางการถึง 11 เท่า ส่วนในภาษาไม่ทางการไม่มีปรากฏเลย จากนั้นในช่วงทศวรรษ 2445 ถึง 2465 เริ่มมีแนวโน้มการปรากฏในการทำเนียบภาษาทั้ง 3 ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน แม้จะปรากฏในภาษาทางการมากกว่าเล็กน้อย ต่อมาในทศวรรษ 2475 อัตราการปรากฏกลับแตกต่างกันมากขึ้น

กล่าวคือ ปรากฏในภาษาทางการมากกว่ากึ่งทางการและไม่เป็นทางการถึง 2 เท่าตัว และ 11 เท่าตัวตามลำดับ จากนั้นในช่วงทศวรรษ 2485 ถึง 2535 เริ่มปรากฏในภาษากึ่งทางการมากกว่าทางการในบางทศวรรษ โดยรวมแล้วช่วงนี้มีการปรากฏในภาษาทางการและกึ่งทางการในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก ยกเว้นในทศวรรษ 2535 ที่รูปแบบ “อัน” แทบจะไม่มีปรากฏในภาษากึ่งทางการเลย ในขณะที่ปรากฏในภาษาทางการมากขึ้น ส่วนในภาษาไม่เป็นทางการเริ่มมีการปรากฏที่น้อยลงมาก โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษ 2505 ถึง 2535 ไม่มีปรากฏเลยในข้อมูล

เมื่อวิเคราะห์ค่าทางสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความต่างอย่างมีนัยสำคัญของคุณาณุประโยครูปแบบ “อัน” ในทำเนียบภาษา 3 ประเภทได้ผลเป็นดังนี้คือ

t (ทางการ – กึ่งทางการ) = 2.10 ,	p > 0.01	ไม่มีนัยสำคัญ
t (กึ่งทางการ – ไม่ทางการ) = 1.91 ,	p > 0.01	ไม่มีนัยสำคัญ
t (ทางการ – ไม่ทางการ) = 2.80 ,	p < 0.01	มีนัยสำคัญ

จากค่าเฉลี่ยทางสถิติ t - test ที่ได้พบว่าความต่างในการปรากฏของรูปแบบ “อัน” ในทำเนียบภาษาทั้ง 3 ประเภทนั้น มีแค่ระหว่างทำเนียบภาษาทางการกับไม่เป็นทางการเท่านั้นที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.01 ในขณะที่ระหว่างทำเนียบภาษาทางการกับกึ่งทางการและระหว่างกึ่งทางการกับไม่ทางการกลับไม่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงอธิบายได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบการปรากฏของคุณาณุประโยครูปแบบ “อัน” ในทำเนียบภาษาทางการกับกึ่งทางการ และกึ่งทางการกับไม่ทางการพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน คือปรากฏในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ส่วนระหว่างทางการกับไม่ทางการนั้นพบในทางการมากกว่า แสดงให้เห็นว่าคุณาณุประโยครูปแบบ “อัน” มีการปรากฏในทำเนียบภาษาทางการมากกว่าไม่เป็นทางการ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้เช่นเดียวกับรูปแบบ “ซึ่ง” ว่า คุณาณุประโยครูปแบบ “อัน” ไม่สามารถใช้เป็นดัชนีแยกภาษาของไทยได้ชัดเจน ซึ่งตรงข้ามกับรูปแบบ “ที่” ที่มีผลทางสถิติบอกอย่างชัดเจนว่ามีใช้ในทำเนียบภาษาทางการมากกว่าทำเนียบภาษาอื่น เนื่องจากมีค่านัยสำคัญในระดับที่น่าเชื่อถือได้

6.3 สรุปความถี่ในการปรากฏของคุณาณุประโยคในแต่ละทำเนียบภาษา

จากผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของคุณาณุประโยคในทำเนียบภาษาทั้ง 3 ประเภท พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ดังนี้คือ ในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการจะมีการใช้

คุณานุกรประโยคมากกว่า ภาษาทั้งทางการ และ ไม่เป็นทางการ ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อแยกรูปแบบในการศึกษา ก็พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้อีกข้อเช่นกันคือ ในแต่ละทำเนียบภาษา คุณานุกรประโยคทั้ง 3 รูปแบบมีการปรากฏมายน้อยต่างกัน ซึ่งจากค่าเฉลี่ยที่ได้ คุณานุกรประโยครูปแบบ “ที่” พบมากและเด่นชัดที่สุดในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ(ในบทบรรณาธิการ) รองลงมาคือ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ ตามลำดับ ส่วนคุณานุกรประโยค รูปแบบ “ซึ่ง” พบในการทำเนียบภาษาทางการและกึ่งทางการในอัตราที่ใกล้เคียงกันและพบในไม่ทางการน้อยที่สุด สำหรับรูปแบบ “อัน” พบในการทำเนียบภาษาที่เป็นทางการมากกว่าไม่ทางการ แต่ระหว่างภาษาทางการกับกึ่งทางการ และระหว่างกึ่งทางการไม่เป็นทางการพบในอัตราที่ใกล้เคียงกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าทางสถิติ t-test ตลอดจนสมมุติของคุณานุกรประโยคโดยรวมในการทำเนียบภาษาทั้ง 3 ประเภท กับ ค่าสถิติ t-test ของคุณานุกรประโยครูปแบบ “ที่” พบว่ามีผลลัพธ์เหมือนกัน นอกจากนี้แม้แต่กราฟที่ได้ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าคุณานุกรประโยครูปแบบ “ที่” เป็นรูปแบบของคุณานุกรประโยคที่เด่นชัดเป็นที่นิยมใช้มากในภาษาไทยและมีแนวโน้มที่จะเป็นรูปแบบถาวรของคุณานุกรประโยคในภาษาไทยต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย